

Een samenvatting van Drs. Mw L.J.R. Crisson MA van het Ministerie van Economische Zaken over haar gegeven presentatie (zie volgende pagina's) volgt nog.

Ministerie van Economische Zaken

EU- en nationale implementatie Nagoya Protocol van de Conventie inzake Biologische Diversiteit (CBD)

Seminar Utrecht
27 januari 2015

Léontine Crisson – EZ

Een kleine test

- Wie heeft er wel eens van de CBD gehoord?
- En wie van ABS? (niet bij auto's!)?
- En wie van het Nagoya Protocol?
- Wie werkt er (regelmatig) met genetische bronnen uit het buitenland?

Doel van de presentatie

- Bewustzijn en kennis vergroten CBD, ABS en Nagoya Protocol
- EU-wetgeving: toepassing en wat te doen
- Uitwisseling over praktijk en vereisten
- Vragen beantwoorden

ABS 'simply explained'

- <https://www.youtube.com/watch?v=w0475M3aMRA>

De CBD, Conventie Biologische Diversiteit

In werking getreden 29 december 1993

- 194 Partijen bij de Conventie
- Algemeen kaderverdrag, alle biodiv behalve humaan

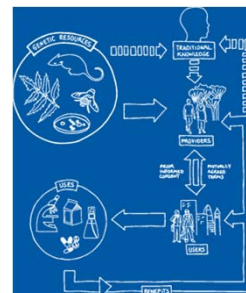
Drie samenhangende doelstellingen:

- Behoud biodiversiteit
- Duurzaam gebruik van biodiversiteit
- Billijke verdeling van de voordelen van het gebruik van genetische bronnen (Access & Benefit-sharing, ABS)

Hoe zit ABS in elkaar?

- Verbinding tussen toegang en delen voordelen en gebruik
- Ten bate van behoud en duurzaam gebruik (Grand Bargain CBD)
- CBD en ITPGRFA (onder FAO)

Waarom afspraken over ABS?

Tegen biopiraterij?
Of juist: vóór samenwerken en delen in de voordelen?

Access & benefit-sharing in CBD: Nagoya Protocol

Nagoya Protocol on access to and sharing of benefits arising from the utilization of genetic resources: waarom?

- Weinig aandacht voor 3^e doel van de CBD en bijdrage aan andere twee doelen
- Moeilijkheden na inwerkingtreding CBD; transparantie en juridisch zekerheid nodig
- Noodzaak om gebruik te kunnen blijven maken van genetische bronnen onder goede voorwaarden
- Bijdragen aan benefit-sharing
- Roep vanuit OS-landen; intellectuele eigendomsrechten

Nagoya Protocol (NP): wat is het?

- Rechten en plichten van Staten
- Algemene afspraken, die verder nationaal/regionaal moeten worden ingevuld
- Gebruik (*utilization*) genetische bronnen is kern
- Ook: gelieerde traditionele kennis
- Het **ABC** van ABS
  1. Toegang (**A**ccess): PIC en procedurevereisten
  2. Delen van voordelen (**B**enefit-sharing) door Mutually Agreed Terms (contract)
  3. Naleving (**C**ompliance)

De praktijk: toepassing NP = gebruik

- NP zegt: Research & Development
- EU: cumulatief proces. Maar: onderzoek is altijd eerste stap

EU-wetgeving Nagoya Protocol: toepassing

Genetische bronnen en verbonden traditionele kennis:

1. Verkregen ná inwerkingtreding Protocol
2. Partijen bij het Protocol met wetgeving (PIC)
3. Geen andere internationale instrumenten (ihb: ITPGRFA)

➤ Dus: lang niet op alle genetische bronnen van toepassing

EU-wetgeving: wat moet ik als gebruiker doen?

- Due diligence verplichting = monitoren gebruik:
  - Kunnen aantonen dat je het materiaal legaal hebt verkregen als ander land daar regels over heeft
  - Informatie bijhouden en documenten indien aanwezig/nodig
- Verklaring afgeven dat je materiaal juist verkreeg
- Toezicht in de EU, in NL NVWA (Sierd vertelt meer)
  - Risk based approach
  - + als er gefundeerde twijfel bestaat
- Maatregelen waar nodig > fraude, biopiraterij (Sierd)

Praktijk (1): help, ik wil een genetische bron!

1. Over wat voor bron gaat het?
  - PGRFA: kan onder International Treaty vallen. Check dit.
  - Non-PGRFA: valt onder de CBD.
2. Ga na of land toegangswetgeving/beleid heeft
  - Vraag je counterparts; check website CBD of die van het nationaal focal point land
  - Ja: houd je aan de nationale wetgeving
  - Nee: ga uw gang, in overleg met counterpart (MAT)

Praktijk (2): help, ik wil een genetische bron!

3. Indien ja: is het land Partij bij Nagoya?
  - Ja: houd je dan ook aan de EU-verordening (info)
  - Nee: houd je aan de nationale regels
4. Indien ja: ga of vraag na of er extra vereisten zijn. Kan je counterpart je die bron zomaar geven?
  - Ja: check wat je moet doen om legaal toegang te krijgen (PIC, waarschijnlijk)
  - Nee: in overleg met counterpart (MAT)

Vraag waar nodig hulp: aan nationaal focal point (in derde land of in NL), aan CBD of aan overheid (NL). Zie ook absfocalpoint.nl voor te nemen stappen

Wat zijn de voordelen voor gebruikers?

- Méér transparantie en juridisch zekerheid
- “Goed” bedrijf of onderzoeker = verantwoordelijk en betrouwbaar
- Samenwerkingsmogelijkheden: 3e landen en NL
- Ondersteunende maatregelen in de EU

En, wat nu?

- Hmm...
  - Lasten...? > aansluiten bij praktijk
  - Betalen voor wat we eerst zomaar kregen?
  - Risicofactor: dat andere landen het niet goed regelen.
- Inzichten?
  - Andere wereld dan 20, of 5 jaar geleden.
  - Goede, pragmatische oplossingen nodig.
  - Samenwerking opzoeken; is een leerproces.

Stand van zaken Nederland: inzet

- Gedragen implementatie binnen “wat moet” & “wat kan”
- Lasten zo laag mogelijk houden en pragmatische invulling: aansluiten bij wat al bestaat (bedrijfsleven en onderzoek; overheid).
- Samenhang inzet due diligence, ondersteunende maatregelen door gebruikers, en checks overheid
- Overleg en samenwerking met stakeholders; afspraken maken over nationale invulling.

Stand van zaken Nederland: formeel traject

- Wetgevingstraject; TK: Memories van Toelichting, wetgeving, overleg andere departementen en Car. NL
- Streven: NL gereed na zomer 2015 ivm EU-verordening
- NVWA als belangrijke uitvoerder
- CGN nationaal focal point (informatievoorziening)
- Risico-aanpak en gebruikers in kaart brengen: onderzoek doelgroepen-analyse.
- EU: NL inzet loopt door, inclusief signalen bedrijfsleven, voor uitvoeringshandelingen en openstaande vragen

Achtergrondinformatie

- Het Nagoya Protocol is te vinden op:
www.cbd.int/abs/doc/protocol/nagoya-protocol-en.pdf
- De EU-wetgeving via de website EUR-LEX
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014R0511&rid=3>
- Nederlands nationaal focalpoint:
www.absfocalpoint.nl
- IUCN Explanatory Guide:
<https://portals.iucn.org/library/efiles/documents/EPLP-083.pdf>

Stand van zaken Nederland: beleid

- Gebruikersanalyse nader uit te werken en te kwalificeren: vragen, behoeften, communicatie.
- Overleg met stakeholders; nadere afspraken in te vullen (bijv. Best practices, samenwerkingsvormen)
- Communicatie ook via website Nationaal Focal Point
- Samenwerking met bedrijfsleven en derde landen

Hartelijk dank voor uw aandacht!

- Contactgegevens
drs Léontine Crisson, DG Agro & Natuur
Ministerie Economische Zaken
l.j.r.crisson@minez.nl, tel 070 378 48 37

Vragen, discussie, ideeën